

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nieuwe Atheisterye Van Onse Tyden

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1668

Het Vyfde Capittel. Wort bewesen dat het Atheisterije is te leeren dat een yeder in sijn gheloove kan Salich worden.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71466](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71466)

den / of de Catholijcken, of de heden daechsche Sectari-
len, in hun gheloof de salicheyt konnen bekomen /
waer upt bijcht dat het valsch is / dat elck in sijn
gheloof kan salich worden: Nu gae ick bewijfen dat
dit te leeren daerenboven godloos / en Atheisterij is.

HET VYFDE CAPITTEL.

Wort bewefen dat het Atheisterij is te leeren dat
een yeder in sijn ghelooye kan Salich worden.

Mine bewijfen dies-aengaende legge ende
houwe ick op dit volghende fundament.

Alle de ghene / die het goddelijck Wesen / ende
volmaechtheden van dat Wesen, te niere doen / sijn
Atheisten:

Maer alle de ghene die leeren / dat elck in sijn ghe-
loof kan salich worden, doen het Goddelijck Wesen,
ende de volmaechtheden van dit Wesen, te niere:

Ergo / alle de ghene die leeren / dat elck in sijn ghe-
loof kan salich worden, sijn Atheisten.

De eerste voorstellinghe van dit argument / is soo
klaer / datse gheene bewijfen van noode en heeft:

Want die het goddelijck Wesen te niere doet / is
sonder Godt / en die sonder Godt is / is Atheist, soe

sijn het dan Atheisten, die het goddelijck Wesen te
niere doen; dit / segge ick / is soo klaer dat het nie-

mant kan loochenen: Soo komme ick dan tot de
bewijfen van de tweede voorstellinghe, te weten /

dat alle de ghene die leeren, dat elck in sijn gheloof
kan salich worden het goddelijck wesen, en de volmaech-

heden van dit Wesen, te niere doen, dit bewijfe ick
1. upt de Schriftuere, ende upt de Reden: De Schrif-

tuere Rom: 3. v. 4. ende Ioan: 14. v. 16, leert dat
Godt de Waerheyt is / oversulck dat hy niet en kan

lieghen: Dit leert oock de Reden, want sy leert dat
in t' goddelijck Wesen het minste ghebzeck niet en kan

lieghen is een seer groot ghebzeck / soo leert dan
de

de

de Reden dat Godt niet en kan lieghen: Daerom
 boven teghen sijn eyghen selven stryden / is / ofte
 moet-willicheydt / ofte onverstandich ydt / gheen
 van beyde dese ghebreken en kan in Godt sijn / soo
 en kan dan Godt oock teghen sijn eyghen selven
 niet stryden. Maer ypt die leere / dat elck in sijn
 gheloove kan salich worden, volght nootfaeckelijck /
 dat Godt moet gheloghen / en teghen sijn eyghen
 selven ghestreden hebben / dit en kan in't goddelijck
 Welen niet vallen / soo doense dan het Goddelijck
 Welen te niet / alle de ghene die leeren dat elck in sijn
 gheloove kan salich worden.

Wat Godt soude moeten gheloghen hebben / blijkt
 hier ypt. Gheen gheloof en kan tot de salicheyt
 brengen als het ghene dat de eeuwige Waerheyt
 heeft ypt ghesproken / ofte van Godt gheopenbaert
 en bevesticht is; indien dan de Catholijcken ende Secta-
 rissen (om niet te spreken van de Heydenen, Ioden, en
 Turcken) beyde in hun geloof, kommen salich worden
 soo moet dan het gheloove van beyden van Godt
 gheopenbaert sijn / maer het gheloove van een van
 beyden is valsck ende leughenachtich (want daer
 d'ene jaer segghen / daer segghen de andere neen /
 oock inde fondamenten self) soo moet dan Godt by
 een van beyden gheloghen hebben.

Wat Godt teghen sijn eyghen selven sou moeten
 ghestreden hebben / blijkt hier ypt. Het ghene de
 Sectarissen leeren als waerachtigh / wort van de
 Catholijcken gheloochent als valsck / maer sijn
 en konnen beyde in dese leeringhen niet salich
 worden ten yd dat de voorszepde leeringhen van bey-
 den / van de eeuwige Waerheyt yptgesproken
 ende van Godt gheopenbaert sijn / soo heeft dan de
 eeuwige Waerheyt ende Godt / in dese leeringhen
 teghen sijn eyghen selven ghestreden. Te segghen dat
 Godt gheloghen, oft teghen sijn eyghen selven ghes-
 treden heeft / doet het Goddelijck Welen te niet: Ergo
 alle de ghene ypt welckens leeringhe nootfaeckelijck
 volght dat Godt soude gheloghen hebben / of teghen
 sijn

sijn eyghen selven ghestreden, doen het goddelijck wesen te niet / uyt dese leeringhe : Elck kan in sijn ghe- loof salich worden, volghet nootsaeckelijck dat Godt soude gheloghen, of tegen sijn eyghen selven ghestreden hebben; soo doense dan het Goddelijck Wesen te niere / alle de ghene die dese leeringhe staende hou- den.

2. Bewijs. In de schriftuere *Marci 10. v. 8. Psalm 146. v. 5.* en elders / wort gheseyt / dat Godt de Goetheyt, ende de wysheyt, selve is. Dit leert oock de Reden; want die leert dat alle moghelijcke vol- maectheden wesentlijck moeten in Godt sijn / Goetheyt, en Wisheyde sijn twee groote volmaect- heden / soo sijnse dan wesentlijck beyde in Godt: verbolghens is onmoghelijck dat Godt selve dwaelt / om dat hy de eeuwige wijshheit is / ofte dat hy jenant tot dwaelinghen bringhe / om dat hy de eeuwige Goetheyde is: Maer beyde sou sijn / indien elck in sijn gheloove kost salich worden; de ghe- ne dan die dese leeringhe drijven / moeten segghen dat Godt selve ghedwaelt / ende andere in dwaes- lingen ghebrocht heeft; dit is de Goetheyt ende Wisheyt Godts te niere doen / verbolghens doense het Goddelijck Wesen te niere alle de ghene die leeren / dat elck in sijn gheloove kan salich worden.

Dat Godt self soude moeten ghedwaelt hebben / blijkt hier uyt: Want dat blijft vast ende on- veranderelijck / dat niemant kan salich worden als door dat gheloof / welck Godt selve uytghe- spoken / of gheopenbaert heeft; indien dan soo wel- de Catholijcken, als de Sectarisen, elck in hun ghe- loof konne salich worden / soo moet dan nootsaek- lijck Godt het gheloove van beyden uyt ghesproken of gheopenbaert hebben: Maer (ghelijck boven wijt-loopich bewesen is) de leer-stucken des geloofs van een van beyden sijn dwaelinghen / ergo Godt die dese leer-stucken gheopenbaert heeft / heeft in een van beyden ghedwaelt, verbolghens heeft hy oock een van beyden in dwaelinghen ghebrocht / aenghesien dat hy / door

door sijne openbaeringhe / aen een van beyden heeft
doen gheloooven soodanighe leer-stucken / die niet
daer dwaelinghen waeren. Maer het godlijck wesen
en kan gheensmits bestaen indien het kan dwaelen,
ofte yemant anders in dwaelinghen brenghen (want
dit doet twee van sijne voornaeme volmaeckthe-
den / de Goetheyt, ende wijsheyt te niete) oversulck
alle de ghene die leeren / dat elck in sijn gheloove sa-
lich kan worden, doen het goddelijck wesen te niete.

3. Bewijs: Schifstuerende Reden leeren / dat ee-
ne vande wesentlijcke volmaecktheden Godts / is
de Rechtveerdicheyt, vervolgens dat hy het goet
moet loonen / ende straffen het quaet: indien nu so
wel de Catholijcken, als de Sectarisen, in hun gheloo-
kosten saelich worden / hy soude in een van beyden
het quaet moeten loonen / niet het opperste goet.
Dat bewijse ick: de leer-stucken (ghelijck blijkt
uyt het voorgaende) van een van beyden sijn dwa-
linghen / en de dwaelinghen sijn quaet / soo sijn dan
de leer-stucken van een van beyden quaet / soo en
kan dan Godt aen een van beyden de saelicheyt niet
gheuen / ten sy dat hy het quaet loone niet het opper-
ste goet. Nochtans dit soude hy doen indien so
wel de Catholijcken, als de Sectarisen in hun gheloo-
de saelicheyt / ofte het opperste goet kosten bekomen /
soo soude Godt dan hier reghel-recht strijden teghen
sijne rechtveerdicheyt: maer dit doet het godlijck we-
sen te niet / Ergo alle de ghene die leeren dat elck in
sijn gheloove kan saelich worden, doen het godlijck we-
sen te niet: Soo is dan epndelijck dit besuyt wet-
tich / ende soo klaer als den middach / ergo die dese
leeringhe bijben / sijn Atheisten.